9 številka. Trst, v soboto dne 9. januvarija 1904. Tečaj XXIX

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamezne številke se prodajajo po **3 novč.** (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemmestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost", **ulica Molin piccolo štv. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.**
Cene oglasom 16 stotink na vrsto petit: poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON štv. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. **Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.**
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: **Ulica Torre bianca štv. 12.**
Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost" v Trstu, ulica Torre bianca štv. 12

Položaj v vzhodni Aziji.

(Brzojavno poročilo.)

TOKIO 8. Minister za zunanje zadeve, Komura in ruski poslanik baron Rosen, sta imela včeraj pogovor v ruskem poslaništvu, ker se baron Rosen še vedno ne počuti dobro. Ruski odgovor na japonsko noto se drži tajno. Danes se je obdržavala seja, kateej so prisostvali razun ministerskega predsednika še ministri zunanjih zadev, vojske in mornarice ia druge uplivne osebe. Jutri se ima obdržavati druga seja. V dobro poučenih krogih vlada utis, da je ruski odgovor nezadovoljiv. Na včerajšnjej borzi so se zvišali kurzi, ali danes so zopet padli. Pri prebivalstvu vlada nemirno razpoloženje.

LONDON 8. »Daily Telegraphu« brzojavljajo iz Washingtona: Vesti, ki so došle vojnemu departementu potrjujejo poročilo, da namerava Japonska 35 000 mož izkreati na Koreji. Misli se, da je tako gibanje čet že v teku, ali ima pa slediti v 24 urah. V službenih krogih v Washingtonu se smatra to vest kakor znamenje neposrednega začetka sovražnosti.

LONDON 8. »Standardu« javljajo iz Tokia: V službenih krogih se misli po ruskem odgovoru, da so ruska pristajanja bolj ilazorična kakor resnična, in da Rusija želi, da bi česa zadobila, a javno mnenje, se odločno protivi nadaljnemu zavlačevanju stvari, ker da je dežela že dosti dolgo čakala. Od vlade se zahteva, da ista zahteva takojšnje in popolno sprejetje zadnjih japonskih zahtev, ker izražajo najmanji del japonskih teženj. Ako se bo Rusija branila, da bo sama čutila posledice.

LONDON 8. Tukajšoji japonski poslanik sporočil je »Reuterjevi« pisarni, da je dobil iz Tokia brzojavko, ki obsega odgovor Rusije na japonske zahteve. On da ni v stanu izreči svoje mnenje o jednej ali drugej smeri, ker bi s tem izdal zmisel ruskega odgovora, ki se mora držati tajno, dokler njegova vlada ne stori odločnega koraka. Istega da je pričakovati v najkrajšem času. Poslanik je dodal k temu, da kar se tiče Japonske, ona ne bo več čakala. Poslanik je potem oporekal zaznim vestem o premikanju čet in vojnih ladij. To da se drži tako tajno, da ni mogoče ničesar izvedeti.

HONGKONG 8. »Reuterjev bureau« javlja: 250 mož angleške vojske dobilo je nalog, naj bodo pripravljeni za službo. Odredile so se priprave za prevoz vojakov, ne ve se pa kam so isti namenjeni. Sodi se, da se odpeljejo v Peking ali v Korejo.

PORT ARTHUR 8. »Reuterjev bureau« poroča: V minolej noči je odplulo iz luke več ruskih vojnih ladij, da ojači ladijevje, ki se nahaja na visokem morju. Sodi se, da bo potem isto napadlo japonsko eskadro sestoječo iz 4 oklopnih ladij, ki se bližajo Koreji.

SOEUL 8. »Agencija Havas« javlja: Jeden italijanski križar zasidral se je pred Ćimulpo. Pričakujejo se nemške vojne ladije. Poslaništva se stražijo po oddelkih vojaških čet raznih držav. Možno je, da korejanski cesar v slučaju ustaje pobegne v jedno evropejskih poslaništev.

Iz ogrske zbornice.

(Brzojavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 8. Zbornica je prešla k nadaljevanju podrobne razprave o rekrutni predlogi.

Govorili so trije poslanci Szederkenyijeve skupine in »divjak« Ljudevit Czavolsky.

Domobranski minister Niryi je na temelju zakonitih določb zavračal razne pomisleke proti pravilnosti uvrščenja dobrovoljcev, ki so od 1. marca do 31. decembra 1903. ustopili v vojsko in proti pozvanju pod orožje nadomestne reserve ter pridržanju v službovanju dosluženih tretjeletnikov, kar da je po naziranju obstrukcije v ex lex stanju neveljavno.

Minister je nadalje zavrnil trditev, da razred 1880., ki je leta 1903 tvoril 3. razred, ne more biti leta 1904 asentiran. Minister je dokazoval, da se na podlagi zakonitih določil zamujeno asentiranje mora nadomestiti do 36. leta starosti. Minister je prosil, naj bi se slednjič vendar dokončala ta dolgočasna razprava.

Na to so imeli še predlagatelji zaključno besedo.

Zbornica je vsprejela s pretežno večino rekrutno predlogo ter odklonila vse spreminjevalne predloge in resolucije.

Posl. Polony govoril je o motivih in namenih, ki so dovele Košutovo stranko, da je stavila znani, pozneje od posl. Hollo ta vsprejeti predlog. Košutova stranka je položila važnost na to, da se o vedenju krone in sodelovanjem odgovorne vlade sprejme od strani zbornice tak predlog. To da je torej ustavnopravni čin in vsled tega figurira ta predlog med pogoji Košutove stranke za prenehanje obstrukcije.

Ministerski predsednik je na to odgovarjal na Polonyjeva izvajanja in opravičeval vladino postopanje.

Med drugim je izvajal ministerski predsednik, da je že enkrat prej izjavil, da temelji ustanovitev kraljestva in prestolonasledovanja na zakonitej podlagi in da izvira iz skupne volje kralja in naroda.

Ko sta na to ponovno govorila ministerski predsednik in posl. Polony je bila razprava prekinjena.

Brzojavne vesti.

Tiszova bojevitost.

BUDIMPEŠTA 8. — Pri včeraj obdržavanem slavnostnem banketu zastopnikov VIII. okraja je rekel ministerski predsednik grof Tisza, da je danes v prvej vrsti potrebno povedati resnico. Mi imamo nalogo izdati budilni glas na narod, ki gre velikim nevarnostim nasproti. Vprašanje je, ako se posreči odpreti narodu oči pred prepadom in stopiti s patrijotično indignacijo in jezo v boj proti onim, ki se igrajo z največjimi svetinjami naroda. Mi moramo nastaviti boj za uničenje momentanih težkoč potrpežljivo in hladnokrvno a potem se odločiti, žrtvovati imetje in kri, ako se bo šlo za obrambo svetih interesov dežele.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 8. V Ipeku je bil 4. t. m. vnovič en krščanski orožnik umorjen. Ubijalec je nepoznan. Preiskava je uvedena. Ta umor je novi dokaz, da je potreben energičen nastop proti albanskemu gibanju v Handžaku Ipek. Šemsi-paša je podvzel te dni ekspedicijo proti znanemu albanskemu glavarju Bajram Hadžiju. Bajramova trdnjava je bila z vojsko obkoljena in ko je ostal brezvspešen poziv za predajo, je bila razrušena s topovi.

Bajram, trije njegovi pristaši in štiri žene bili so o tem ubiti, šest Bajramovih privržencev se je podalo; na turški strani je bil en vojak ubit, trije pa ranjeni.

CARIGRAD 7. Glasom poročila Porte na poslaništvi Avstro-ogrske in Rusije pripravljajo ustaški macedonski komiteti za prihodnjo spomlad še večje nemire, kakor so bili dosedanji in razpošiljajo v ta namen na vse strani svoje emiserje. Neka druga vest javlja, da je znani, pred kratkem iz Kiotendjila v Sredec povrnivši se ustaški vodja in bolgarski reservni poročnik Atanasov, vtihotapil v turške obmejne pokrajine 500 pušk. Komitet je razun tega odposlal v samostan na Rilo pet zabojev patron in v obmejne vasi Kostinidja in Banja 50 pušk.

Reforme v Makedoniji.

CARIGRAD 8. Odpotovanje obeh civilnih agentov se najbrže podaljša do pravoslavnega novega leta. Avstro-ogrski poslanik baron Calice je predstavil danes civilnega agenta dvornega svetnika pl. Müllerja velikemu vezirju in ministru za zunanje zadeve.

Dementirana vest o kôzah.

LJUBLJANA 8. Nasproti vestem dunajskih in graških listov glede kôz v Ljubljani se konstatira, da se v Ljubljani ni pojavil nikak slučaj kôz. Le v jednej vasi radovljiškega okraja vlada nalezljiva bolezen kôz. Bolezen se je zanesla po macedonskih delavcih, ki delajo na gradnji karavanskega predora. Do sedaj je na kôzah obolelo 7 macedoncev, od katerih so 3 umrli. Ukrenile so se pod vodstvom deželnega sanitetnega poročevalca najstrožje odredbe, da se prepreči razširjevanje teh kužnih bolezni.

Vest o spremembi uniform nemških vojakov dementirana.

BEROLIN 8. »Nordeutsche Allgemeine Zeitung« oporeka vesti, da se misli upeljati nova uniforma za nemške vojake in da bo ista imela drugo barvo.

Nadomestna volitev v Londonu.

LONDON 8. Na nadomestni volitvi je bil s 5034 glasovi izvoljen posl. liberalni kandidat Ewe pristaš stranke, ki je za svobodno trgovino.

V avdijenciji pri papežu.

RIM 8. Papež je danes vsprejel v avdijenci škofa v Ostrogonu dr.a Kohla.

Plenarna seja dunajske borzne zbornice.

DUNAJ 8. V današnji plenarni seji dunajske borzne zbornice bil je izvoljen predsednikom Vincencij vitez Müller. Prvim podpredsednikom Leopold pl. Lieben in drugim podpredsednikom Ljudevit Wolfheim. Glede odobrenja notiranja titrov novokonvertiranega 4% turškega državnega dolga, katero odobritev zahteva finančno ministerstvo, se je na predlog tozadevnega odseka sklenilo sporočiti finančnemu ministerstvu, da borzna zbornica na podlagi nezadostnega na razpolago danega materijala ne more tega odobriti in prosi ministerstvo, naj ta materijal spopolni.

Pogajanja glede trgovinskih pogodb.

RIM 8. »Italia« poročajo, da so dospeli v Rim delegati nemške države za pogajanja o sklepu trgovinske pogodbe med Nemčijo in Italijo. Italijo bodo na teh pogajanjih zastopali isti delegatje, kateri so jo zastopali na pogajanjih z Avstro-Ogrsko.

Pogajanja se pričnó takoj po povrnitv ministra Giolittija in Luzzattija.

Potres v Tirolu.

TRIDENT 8. V južnem delu gorovja Adamello pojavil se je včeraj potres, kar je provzročilo velike lavine. Dogodila se ni nikaka nesreča.

Ob novem letu — pro domo.

V.

Z zadnjim člankom smo prav za prav izvršili svoj prvotni namen. Ali ker smo že na tem, da govorimo »pro domo«, radi tega

---

PODLISTEK. 2

Nekaznovano hudodelstvo.

Spisal I. S. Brenov.

I.

Odišla je ven in začela stiskati rokama krompir v košaro. Zvonilo je večerno pozdravljenje; tiho je bilo vse okrog, samo Kovačevega Franca je bilo čuti, kako je ukal pijan proti domu. Prekrižala se je in izgovorila mehanično »oče naš«, a z delom ni prenehala.

Nekdo se jej je bližal; predno se je ozrla, je čutila roko okrog pasu in smrad po žganju. Bil je Kovačev Franc, srednjevzrastel fant z divjim pogledom in težkima koščenima rokama. Silil je z obrazom va-njo, a ona se mu je odmikala in mu se otela.

»Franc, kaj ti pa je danes? Si-li bolan?« ga je vprašala v šali. Nekako ugajal jej je od nekdaj, če jej je položil svojo koščeno roko na vrat, ali jo objel okrog pasu.

»Anička!« je jecljal in jo gledal ojstro. »Kar je, je; moja moraš biti, če ne, te pa takoj zakoljem.«

»E, beži, beži!« se je šalila, ali v tem hipu je vendar čutila nekak strah pred njim. »Kaj pa boš z mano?«

Hitela je dalje in se ozirala na okno, da-li jo morda ne vidi oče.

»Kaj? Imel te bom. Ali nisi morda »kontent«?« se je zadrl surovo in oči so se mu zasvetile še bolj. »Ali nisem mogoče »fest« fant? Kaj mi pa manjka?«

Ona ni nič odgovorila na to in tudi te hladne, pijane besede niso vplivale na-njo, da bi izgubila simpatijo do njega.

Napolnila je košaro in jo odnesla v klet; tudi on je prišel za njo in jo objel prav trdo, kakor da jo hoče zadušiti.

Ni se branila, ampak se je prepuščala prijetnostim njegovega objema in pozabila na košaro, krompir in očeta. Ali to ni trajalo dolgo. Kmalu se je zopet zbudila iz omotice zavest, da je treba delati! Hotela se mu je izviti, ali on jo je držal kakor z železnimi kleščami, da se ni mogla ganiti.

»Pusti me, pusti!« ga je prosila.

»Zakaj?« se je odzval nejevoljno.

»Če pride oče? — —«

»Naj pride tudi vrag!«

»Pusti me; kdaj bom znosila ves krompir?!«

»Kaj me skrbi; zdaj si moja.«

Z eno roko jo je objel okrog pasu in jo močno pritiskal k sebi. Ali naenkrat se je ustrašila in zbežala. Zastonj je bila njegova železna moč; izvila se mu je in odvihrala.

Bil je srdit, da bi jo bil zadavil. Ali ker je vedel, da pride še nazaj, je sel na krompir in čakal. Mislil je o njej. Ugajala mu je, ker je delala od jutra do mraka, ker je bila umazana in razcapana, kar bi imelo pomenjati varčnost. Zraven je v poštev jemal lepo kmetijo, na kateri bo nasledovala. Malo mu je križala račune telesna čilost starega Kimovca, ki gotovo ne bo hotel odstopati gospodarstva pred smrtjo. Pa to se že naredi, samo da starega pregovori, da dovoli hčeri možiti se.

Ana je prišla zopet nazaj. Ker se ni nadejala, da je on še tu, se je prestrašila, ko jo je iz tema prijel za roko in jo potegnil k sebi. Iztrgala se mu je in zopet hotela pobegniti.

»Čemu se me tako bojiš?« se je razjezil in vstal. »Če ti nisem po volji, pa adijo, lahko noč, piši me v uho in pozdravi doma!«

Žal jej je bilo, da se mu je zamerila in tolažila ga je: »Ne bodi takšen, ne!«

»Mar misliš, da si kakšna izvoljena?« je nadaljeval, kakor da hoče začeti prepir. »Moja draga, videl sem že v svojih tridesetih letih drugačna dekleta, nego si ti, pa nobena se me ni branila.«

»Kdo ti pa kaj pravi?« mu je odvrnila tudi nekoliko nejevoljno.

»Nihče in nič. A moja boš vendar?«

Ona je molčala, ker ni vedela, kaj bi rekla.

»Kaj?«

»Bom.«

Nekam čudno jej je bilo, ko je izgovorila to besedo, a on je nadaljeval: »Jutri primem zopet tvojega starega. Če se še tako odreže, kakor se mi je v nedeljo, mu pa kar nos razbijem.«

»A zastran čega si govoril?« ga je vprašala, da si je slutila o čem je govoril.

»Zastran tebe.«

Laskalo jej je, da je on že prej mislil resno na njo in še večo simpatijo je čutila do njega. Prej je mislila, da zbija samo šale iz nje.

»Pa kaj je rekel?« ga je vprašala tiho.

»Nič ni rekel, samo kašljal je, pljuval in gledal na sljivo.«

»Torej ni nič dejal?!«

»Nič.« (Pride še.)

našega lista in zanj, bodi nam dovoljeno, da porabimo to priliko v odgovor na nekatera predbacivanja, ki se ponavljajo vsako toliko, sedaj od te, sedaj od druge strani. Nas kar ne morejo umeti, kako da se ne dajamo potegniti v vrtinec domačega boja, kako da se ne postavljamo ne na to, ne na ono stran v tej domači vihri. In na tej in na oni strani se nam rogajo radi tega, da smo brez možatosti, brez direktive, brez programa in brez — načel.

Da pokažemo, kako neutemeljena so ta predbacivanja, bo najbolje, ako ponatisnemo tu točke programa, ki so ga objavili ustanovitelji tega lista v prvi številki njegovi dne 8. januvarja 1876. Ustanovitelji so hoteli ustanoviti list, ki bo:

»a) popolnem neodvisen imel pred očmi z društvom enake namere;

b) on bode svobodoljuben, nikakor pa ne svobodnjašk; njegovo svobodoljubje bo sezalo do tiste meje, do katere sega pravica in poštenje;

c) on bode miroljuben, ne bode budil domačih prepirov, ampak priporočeval bo edinost i slogo; mir zemlji, dobra volja ljudem!

d) on bode naroden in tedaj bo odločno odbijal sovražne napade na slovensko narodnost, naj dohajajo od kodar koli si bode; potezal se bo za to, da se našemu jeziku dá v šolah, pisarnicah in javnih zavodih tista pravica, katera mu pristuje po ustavnih določbah i naravi;

e) on bode budil slovensko rodoljubje, učil, dramil in jačil prosto naše ljudstvo;

f) z verskimi zadevami se ne bo pečal i le to želi, da vsak ohrani mirno i čisto vest, pa bode njemu i vsem najbolj prav.«

Sedaj pa pozivljamo vsakogar, naj nam pove, kateri točki tega programa smo se mi izneverili! Odgovora mu ne ostanemo dolžni. Skoro minejo tri desetletja, odkar je bil priobčen gori navedeni program, a mi ga izvajamo danes istim globokim prepričanjem, ki ga je narekovalo ustanoviteljem lista. Seveda nam poreče kdo, da programi ne morejo ostati večno, da se morejo spreminjati razmeram in duhu primerno. To velja, ako so se res spremenile razmere, ki so nekdaj zahtevale tak program. Ali razmere, položaj naš na tem ozemlju se ni spremenil v nobenem pogledu tako, da ne bi bil naš program od l. 1876 tudi letos aktuvelen do zadnje svoje pičice. Razvoj razmer od leta 1876 pa do danes ne bi opravičil nobene spremembe na programu od leta 1876. Eno pa se je moralo spremeniti in se je spremenilo, in to je: tempo, v izvajanju in način izvajanja. Nešteta razočaranja, ki nam jih je naklonil vladni zistem avstrijski, vrsta strtih nad, ki so jih še gojili nekdanji prvaki tržaških Slovencev, skušnja življenja, ki nas uči, kako britka zmota je bila to, ko so se nadejali kaj pravičnosti od vladnih zistemov ozirom na opravičene naše aspiracije, fakt, da vladni zistemi odkriteje in odkriteje kažejo svoje slavofobne tendencije: vse to je povzročilo, da se je v mišljenju našega naroda vsaj tu na tržaškem ozemlju izvršila velika evolucija. Narod naš je prišel do spoznanja, da si mora izbiti iz glave marsikatero skrb, ki ga je nekdaj vnemala in razburjala in da se mora vsega posvečati le eni sami skrbi — za se!

Tej evoluciji primerno je moral spremeniti svojo taktiko tudi naš list. Izlasti je potrebno, da z večo ostrino in pomnoženo energijo izvajamo točki d) in e) našega programa.

O ne, mi nismo brez načela! Mi ostajamo zvesti velikemu načelu, ki je točno označeno v rečenih dveh točkah našega programa. Mi ostajamo zvesti boritelji za n a r o d n o načelo! To je za nas vrhno načelo, temu načelu ostajamo zvesti boritelji vs edotlej, dokler se položaj našega naroda ne spremeni na bolje v toliko, da preneha potreba borbe za naš — narodni obstanek, za pravo naše na vseh poljih javnega življenja.

Delovanje pol. društva „Edinost" v minolem društvenem letu.

Iz poročila tajnika, gosp. dr. B r n č i č a, na občnem zboru posnemljeno nadalje:

Občinske oziroma deželnozborske volitve po okolici.

Nas pa zanimajo veliko več volitve v tržaški okolici. — Odbor polit. društva »Edinost« skliceval je po posamičnih okrajih volilne shode, na katerih je opozarjal volilce na važnost volitev, na sleparije in obljube, s katerimi navadno lovijo nasprotniki naše volilce. Odbor političnega društva »Edinost« je prepustil volilcem, naj si sami odločijo kandidata. In še le, ako volilci sami niso imeli kandidata, jim ga je priporočal odbor.

Le v 3. volilnem okraju bilo je prišlo do malega navskrižja, katero se je pa poravnalo sporazumno z vsemi udeleženimi faktorji. V listu »Edinost« smo opozarjali one volilce, ki niso bili vpisani v volilne listine, kaj jim je storiti, da pridejo v isto ter je naprosilo pisarne dr. Gregorina, dr. Slavika, dr. Rybaža, dr.a Abrama in dr. Pretnerja, da so prevzele reklamiranje in da so skrbele za ulaganje rekurzov in pritožb.

Karakteristično na reklamacijskem postopanju pa je bilo to, da je mestni magistrat takrat reševal tudi slovenske reklame, dočim je mestni svet zavrnil vse slovenski pisane rekurze, uložene proti rešitvam reklamacij, češ, da so isti vpisani v jeziku, neznanem mestnemu svetu.

(Proti volitvam uložilo je politično društvo »Edinost« pritožbo na državno sodišče radi enakopravnosti, ker je mestni svet odbil slovenski spisane rekurze. Ta pritožba je bila vsprejeta z motivacijo, da se je s tem, da se ni vsprejelo in rešilo slovenskih rekurzov, kršil zakon.)

Odbor polit. društva »Edinost« pobrinil se je tudi za to, da je namestništvo dovolilo, da so odborniki in zaupniki polit. društva preskrbljeni z legitimacijami prisostvovali volitvam v posamičnih okrajih, da so preprečali eventuelne nepravilnosti na volitvah.

Prišel je končno dan volitev za tržaško okolico, dan 26. aprila. Ta dan ostane z zlatimi črkami zapisan v kroniki našega političnega življenja. Nadejali smo se srečnega izida, nadejali smo se, da priborimo to pot tudi 1. okraj — toda take zmage, kakor jo je letos slavila slovenska misel na tržaškem ozemlju — odkrito povedano — se sami nismo nadejali. To je bil prvi triumf na vsej črti. Vsi naši so šli v boj, tako divno, tako disciplinarno in složno, da smemo s ponosom računati na take volilce, ki so zadivili ves slovanski svet v Avstriji. Lahko rečemo, da je v Trstu in okolici nastopil ves naš narod od najnižega delavca do gospoda vsi združeni v eni misli — za eno idejo, da ohranimo in osvobodimo biser slovenske Adrije — našo okolico.

V I. okraju, v katerem smo pred tremi leti vsled silne agitacije in denarja znanega Banellija, bili propadli za 26 glasov, zmagali smo letos z velikansko večino od 193 glasov. Naš kandidat, g. Anton Sancin-Drejač, je dobil 325 glasov, nasprotni kandidat pa le 132. Ni možno opisati radosti in veselja, ki je po tej zmagi vladala v I. okraju. To je bil res naroden praznik. Pred 3 leti je po volitvah bila izginila bratska ljubezen in zaupanje, ker o mnogih se je opravičeno, a o mnogih tudi neopravičeno sumilo, da so nas izdali.

Dne 26. aprila t. l. pa je bilo v prvem okraju vse veselo, vsi so ti zaupno segali v roko ker izdajice ni bilo med našimi volilci in solze radosti so se pojavljale na zagorelih obrazih zavednih naših volilcev v tem okraju. Splošna sodba je bila ta, da 1. okraj še ni doživel teko krasnega narodnega dneva.

Na II. okraj je bil naval največi in po nastopanju nasprotnih agitatorjev je bilo razvidno, da so gotovi zmage. Ali nastop naših jim je imponiral tako, da so že okoli 10. ure jeli omahovati. Naš kandidat. g. Rybář dobil je 150 glasov. Mauroner pa 91. Po objavljenih volitvah zaorili sti pevski društvi »Zastava« in »Kolo« našo himno »Hej Slovani«, »Slovenec in Hrvat« in »U boj!« a naši vredni Lonjerci so korakali pod razvito trobojnico slavodobitno v Lonjer, kjer je bilo popoludne pravo narodno slavje.

O volitvi v III. okraju moremo reči na kratko: 3. okraj je ostal prvak med našimi okraji. Ostal je, kar je bil vedno. Pred prvaki tega okraja treba sneti klobuke; to so celi možje, fini agitatorji in organizatorji. V tem okraju je vsled zasluge naših tamošnjih voditeljev dobil narodni kandidat dr. Gustav Gregorin 195 glasov, nasprotnik Valerio pa le 32.

V četrtem okraju se je razvilo na vse zgodaj jako živahno gibanje. Od 433 vpisanih volilcev prišlo jih je volit 350. Naš kandidat, g. Ivan Gerdol, je dobil 226 glasov, nasprotnik Parisi pa 129. Ko je bil proglašen naš kandidat izvoljenim, je ljudstvo bilo izza sebe od navdušenja in kakor iz enega grla so vsi, odkritih glav, zapeli »Hej Slovani« in razpeli veliko slov. trobojnico. Tudi 4. okraj se lahko ponaša na to sijajno zmago.

V 5. okraju ni slovenska stranka še nikoli izvojevala tako sijajne zmage. Kandidat pol. društva »Edinost«, g. Ivan Goriup, je dobil 280 glasov, laški kandidat Stükler le 68 glasov.

V 6. okraju je kandidiral proti našemu kandidatu, g. dr. Edv. Slaviku, znani ribič Cumar, toda slabe sreče je bil. Od 297 oddanih glasov, dobil je dr. Slavik 219, ribič Cumar pa le 73. Tudi v tem okraju je bilo navdušenje velikansko, izlasti mej zavednimi Križani, kateri se niso pustili preslepiti od pustih Cumarjevih obljub.

Iz teh kratkih potez je razvidno, da smo v zadnjih letih napredovali po vsej okolici. Dočim je pred tremi leti število volilcev, ki so glasovali za narodne kandidate, znašalo 1131, volilo je letos naše kandidate 1412, torej 281 več nego pred tremi leti. Dočim je torej število naših volilcev letos naraslo za 281, palo je število onih, ki so glasovali za laške kandidate za 322; pred tremi leti namreč je bilo oddanih za italijanske kandidate vkupno 849 glasov, letos pa le 527.

Mi moramo torej biti ponosni na naše slovenske okoličane, ki so slovenski ideji na tržaš. ozemlju izvojevali tako sijajno zmago. Tržaška okolica je pokazala, da je v resnici slovenska, a zavedni slovenski okoličani so enkrat za vselej povedali svojim sosedom v mestu, da so oni, okoličani tu doma, da so oni gospodarji tržaške okolice, ter da se ne dajo zavesti ne po denarju, ne po sladkih obljubah, da bi izdajali svoj narod, svojo kri. (Zvršetek.)

Dr. Rezek deželni poslanec na Češkem.

Bivši češki minister-rojak dr. Rezek je bil predvčerajšnjim izvoljen poslancem v deželnem zboru češkem. Pravijo, da bo dru. Rezeku ponuden tudi državnozborski mandat, ki je na razpolago vsled odstopa poslanca Dvořaka. Toda zapomniti si treba, da je bil dr. Rezek izvoljen kakor kandidat mladočeške stranke in je podpisal reverz, predpisan po statutih te stranke. Mož, kakoršen je Rezek, gotovo ne bi bil storil tega, ako ne bi tudi v resnici soglašal ne le s programom in načeli te stranke, ampak tudi z nje taktiko. S to izvolitvijo je torej moralna pozicija Mladočehov precej podkrepljena.

Med Slovani in Italijani.

O tem predmetu izvaja praška »Politik«: V svojem zaslepljenju so irredentisti Primorja gluhi in slepi. Oni kar nič ne vidijo, kako država povspešuje germanizacijo v Primorju z fondi, kakor ne v nobeni drugi nemški deželi. V Primorju, kjer je glasom ljudskega štetja od leta 1900 334.152 Italijanov, 212.978 Slovencev, 143.602 Hrvata ter — 19 454 Nemcev, obstoje trije nemški gimnaziji, dve nemški realki, dočim se morajo Italijani in Hrvatje zadovoljevati vsaki z enim gimnazijem. Poleg tega vzdržuje država 6 nemških ljudskih šol in daja subvencijo 8000 kron za »nemški jezikovni pouk«, to se pravi: za ponemčevanje učencev. Razun vsega tega obstoji na učiteljiščih, ki so pretežno nemška, 6 nemških pripravljalnih razredov. Od nemških ljudskih šol jih spada na Trst nič manje nego tri. Vsega tega tržaški Italijani ne vidijo. Njihovo glasilo »Piccolo« mirno dopušča germanizacijo, zato pa ščuva proti Slovanom kakor sovražnikom Italijanov, ker poslednjim da so prvi odvzeli vrsto občin.

V resnici pa gre tu le za slovanske občine, ki so imele le začasno in umetno italijansko večino v zastopstvu. Ali, kdor noče slišati, ta bo občutil! O tem pa seveda ni smeti pozabiti, da je tržaški »Piccolo« v najtesnejih odnošajih z . . . . . »Neue Freie Presse«.

Konflikt med Rusijo in Japonsko.

Tudi iz poročil, došlih do hipa, ko pišemo te le vrstice, ni možno posneti, da-li je odgovor Rusije že v rokah japonske vlade. Misliti moramo torej, da je tudi najnoveje, kar se že brzojavlja v svet o vsebini ruskega odgovora, le zgolj ugibanje, kombinacije. Zato ne preostaja tudi nam nič druzega, nego da se sklicujemo na došle nam brzojavke. To jedno pa stoji, da se na obeh straneh uprav hlastno pripravljajo za slučaj krvavega spopada. Ali konstatirati treba resnici na ljubo, da provokatorično vedenje je bilo na strani Japonske, dočim je bila Rusija ves čas malobesedna in mirna do samozatevanja.

Srbsko-bolgarsko sporazumljenje.

»Slovenski Jug«, ki izhaja v Belemgradu z geslom »Južni Slovani, ujedinite se!« in ki še posebno propagira idejo sporazumljenja med Srbi in Bolgari, pravi v svoji zadnji številki na uvodnem mestu, da je ta ideja že v petdesetih in šestdesetih letih živo zanimala duhove med srbskim in bolgarskim narodom. Sedaj se pojavlja zopet in dobiva dovolj hrane na srbski in bolgarski zemlji. Dokler je bila ta ideja le meglena misel, niso je prav umeli niti ne nositelji. Danes pa se nahaja ista v polni svetlobi: kakor posledica političnega in družbenega življenja dveh bratskih narodov. Vsaki politični dogodek na Balkanu, borba za politično in ekonomsko svobodo balkanskih narodov, njihovi medsebojni odnošaji, razmerje balkanskih državic nasproti zapadni in vztočni Evropi; slednjič tudi njihov geografični položaj, njihova prošlost, sedanjost, kakor tudi bodočnost so nepobitna fakta, ki utrjujejo potrebo zavezništva Srbije in Bolgarske.

Mnenje, da je sporazumljenje med Srbi in Bolgari, ako ne nemožno, pa vsaj jako težavno, označa »Slovenski jug« kakor zgrešeno. Četudi je izvestnih težkoč, pa treba vedeti, da iste ne izhajajo iz naravnega nasprotstva, nasprotstva interesov, marveč da so plod skupnih neprijateljev. O tem priča politična zgodovina Srbov in Bolgarov. Včasih so bili orodje Avstrije, včasih Rusije. Neprestano so hodili z Dunaja v Petrograd. Pod vplivom tega omahovanja vnanje politike Srbije in Bolgarske menjavale so se konstelacije vlad brez narodnega zaupanja. Na balkanskem poluotoku pihala sta in še pišeta dva vetra: zapadni in severni. Oni veter, ki je slučajno močnejši, odnaša kapo. Srbi in Bolgari pa stoje na goli ravnini, pa jih bijejo vetrovi in vedno morajo držati z roko kapo, da je veter ne odnese. Tako ne morejo vršiti nobenega druzega dela in ne morejo pomagati svojim bratom. »Slovenski Jug« zaključuje: »Zadosti smo se nadejali, in zadosti čakali v nadi. Ko nas je ta nada prevarila, zapustili smo tudi njo. Postavimo se na svojo zemljo se svojimi nogami, združeni in ujedinjeni v tesne in goste vrste in branimo skupno svobodo balkanskih narodov, ki nam je potrebna radi naše civilizacije. Zavedajmo se svojega položaja in poklica, delujmo na ujedinjenje Srbov in Bolgarov in potem tudi vseh južnih Slovanov! Bodimo prijatelji sami sebi!

Dnevne novice.

Odbor pevskega društva »Kolo« se je konstituiral tako-le: predsednik g. Maks Cotič, podpredsednik g. Josip Rože, tajnik g. Anton Turk, blagajnik g. Fran Kravos, arhivar g. Josip Kolb, nadzornik pevskih vaj g. Anton Skrinjar. Odbornike smo že objavili. O d b o r.

Zahvala Hrvatov Slovencem za simpatije. — H r v a t s k i v s e u č i l i š č n i k i, združeni v pevski in tamburaški klub »Mladost«, prirede dne 3. februvarja v »Narodnem domu« v Ljubljani velik koncert s plesom na korist družbi sv. Cirila in Metodija. Na ta idejalen način se hočejo s Hrvatske pokazati hvaležne za tople simpatije, ki smo jih kazali mi Slovenci do naroda hrvatskega povodom znanih dogodkov v minolem letu.

Posnemanja vredno. Pred mesecem časa je dobila Franca Rebula, roj. Obad iz Saleža, od c. kr. okr. sodišča v Trstu spis, v katerem jej nalaga isto globo 10 kron. Spis je bil seveda v italijanskem jeziku. Da-si priprosta kraška mlekarica, čutila je takoj, da je s tem užaljen nje narodni čut, in vedela je, kaj je njena dolžnost, dolžnost narodne Slovenke. Takoj je vrnila italijanski spis ter zahtevala slovenskega. In glej, črez nekoliko dni je dobila res prepis v lepem slovenskem jeziku. — Na priprosti mlekarici se lahko vzgleduje ne le priprosti okoličan, marveč tudi marsikdo iz-med boljših, takoimenovanih inteligentnih krogov.

To bodi v svarilo sl. c. kr. okr. sodišču, da ima pošiljati slovenskim strankam le slovenske spise, ker drugače si le podvoja svoje delo. Izlasti pa bodi to v zgled slovenskim strankam, ker ni neumen, kdor daje zaušnice pač pa oni — kdor jih vsprejema! Slovenci in Slovenke, posnemajte kraško mlekarico!

Saležan.

»Slovenski trgovski klub v Mariboru razpošilja ravnokar okrožnice, s katerimi vabi

na svoj prvi slovenski trgovski ples v Mariboru, ki se bo vršil dne 7. svečana t. l. (in ne 8. sveč., kakor je bilo naznanjeno pomotoma). V teh okrožnicah slika trgovski stan, ki je, z malimi izjemami, skoro ves v nemčurskem taboru, in to ne le v mestu Mariboru, marveč tudi na deželi si pridobiva nemčursko trgovstvo od dne do dne več pripadnikov. Velepomembno je čitati v omenjeni okrožnici med drugim tudi to-le: »Skrajni čas je, da se združimo in da začnemo skupno delovati proti nakanam našega nasprotnika, ki nas hoče ugonobiti za vselej«. Zato vabi in pozivlje ta okrožnica vse narodnjake, naj priskočijo društvu na pomoč in ga blagovolé podpirati v njegovem delovanju. Klubov namen je, da bi na naznanjenem plesu seznanil vse somišljenike in prijatelje narodnega trgovstva in si tako pridobil ter osigural ožjo zvezo in naklonjenost pri vseh Slovencih. Pripomniti je še, da se eventuelni čisti dobiček tega plesa porabi za fond v ustanovitev slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru. Zato kliče odbor: Na veselo svidenje, narodnjaki, dne 7. svečana l. 1904 na prvem slovenskem trgovskem plesu v mariborskem »Narodnem domu«!

Podržavljenje schulvereinske sole v Opatiji. Omenivši, kako po tihotapski je znala naša naučna uprava podržaviti nemško schulvereinsko šolo v Opatiji, pripominja »Naša Sloga«: Za utihotapljenje mora vedeti tudi istrski deželni šolski svet in mi želimo čuti mnenje onih členov tega sveta, ki so bili določili z deželnim odborom istrskim dogovor, da je ustvarjati za 15.000 duš naše dece vsako leto samo po tri ljudske šole!

Narodna tiskarna v Ljubljani se je preselila v svoj lastni dom.

Dalmatinski skup. Včeraj zvečer se je vršil občni zbor »Dalmatinskega skupa« ob jako obilni udeležbi. Občni zbor je otvoril ob 7. uri predsednik državni poslanec g. A. Vuković vitez Vučidolski, ki je v daljšem govoru naglašal nalogo društva in potrebo bratske sloge med Hrvati, Srbi in Slovenci. Govor njegov je bil sprejet se živo pohvalo. Po prečitanju zapisnika zadnjega občnega zbora, poročila o društvenem delovanju in o stanju blagajne, kateri poročili ste bili soglasno odobreni, je bil zopet izvoljen »per acclamationem« predsednikom g. A. Vuković vitez Vučedolski. Istotako se je volilo per acclamationem odbor. K posameznim predlogom se je oglasil za besedo društvenik gosp. prof. Mate Mandić kateri je naglašujoč potrebo vzajemnega postopanja Hrvatov, Srbov in Slovencev v Trstu in omenjajoč, da imati društvi »Dalmatinski skup« in »Slovanska Čitalnica« iste cilje s posebnim ozirom na to, da pripravlja »Tržaška posojilnica in hranilnica« slovanskim društvom v Trstu in posebno »Slovanski Čitalnici« lepe prostore, predlagal, da se naloži novemu odboru ali odboru, ki naj se izvoli ad hoc, naj pretresa vprašanje o zjedinjenju in o načinu zjedinjenja društev »Dalmatinski skup« in »Slovanska Čitalnica« v eno društvo, katero bi lahko štelo 300—400 članov ter dostojno zastopalo tržaško Slovanstvo.

Po nekaterih opazkah člana g. dra. Draga Lukeža, kateri se je v načrtu pridružil predlogu prof. Mandića, se je sprejel poslednjega predlog po formulaciji g. dr. Lukeža ter se je poverila naloga dotičnih pogajanj novemu odboru samemu. Na gredlog g. dr. Lukeža se je izrekla zahvala občnega zbora odstopajočemu odboru in posebno bivšemu podpredsedniku g. dr. Martinisu, kateri je pred volitvijo izjavil, da vsled privatnih razmer ne more več prevzeti častnega mesta, katero je zavzemal ter se je per acclamationem izvolil častnim članom društva g. kapitan Štefan Dubinović v znak priznanja za zasluge, katere si je stekel za društvo, za katero je kakor odbornik iz vsega začetka marljivo in neumorno delal pridobivši istemu veliko število članov. Član g. dr. Trešić Pavičić je še predlagal, da se izvoli veselični odsek naglasivši potrebo društvenih zabav v svrho vzbujanja večega zanimanja za društvo, kateri predlog je bil tudi sprejet. Po predlogu g. predsednika se je izvolilo pet članov veseličnega odseka ter je bil na to občni zbor zaključen. Dal Bog, da bi seme zasejano na tem občnem zboru s predlogom o spojitvi dveh odličnih tržaških slovanskih društev skoro obrodilo lepim in zdravim sadom.

Veliki ples slovenskih trgovcev. Kakor se je sedaj že celo vrsto let, tako se bo tudi letos vršil v našem mestu veliki ples slovenskih trgovcev, prirejen po vrlem trgovskem izobraževalnem društvu. Istemu društvu se je zopet posrečilo dobiti v ta namen ukusno gledališče »Goldoni« (ex »Armonia«).

Vsi naši dosedanji trgovski plesi so nam v poroštvo, da bo tudi letošnji tako sijajen in animiran, kakor njegovi predniki a vedno bolj probujajoča se narodna zavest med slovenskimi trgovci in med slovenskim prebivalstvom v našem mestu pripomore gotovo do še mnogobrojnejše udeležbe. Veliki ples trg. izobraževalnega društva vršil se bo dne 7. februvarija t. l. in kakor omenjeno v gledališču »Goldoni«. Lože se že prodajajo v Trgovinski kavarni.

Za makedonske begunce so darovali nadalje:

Na Silvestrovo zbrani Ediničarji v Ajdovščini 3 K, veselem društvu Vrtovincev na shodu pri Rebeku nabral Hinko Stibiel 4 K 70 st., prej izkazanih 990 K 15 stot., skupaj 997 K 85 st.

Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah napravi v nedeljo dne 10. t. m. svoj vsakoletni pevski večer v dvorani »Narodnega doma« v Barkovljah. — Prijatelji petja dobro došli!

Popravek. V včerajšnji številki sti se na dveh mestih urinili neljubi pomoti. V članku »Ob novem letu — pro domo« je prvemu stavku v zadnjem odstavku prve kolone: »Ne dela torej le grde krivice onim, ki izdajajo in vzdržujejo to naše glasilo, kdor jim očita »sebičnost« in »požrešnost«, ali vsaj nedovoljeno ambicijoznost, ako se obračajo do rojakov po slovenskih krajih, naj čitajo to glasilo tržaških Slovencev« — izostal zaključek: »ampak zagreša se tudi proti potrebi mejsebojnega spoznavanja«.

V notici »Gospodarstvo mesta celjskega« stoji: »Redni dohodki so proračunjeni na 83.561 K, izredni pa na 184.423 K«. Stati pa bi moralo: »redni stroški pa na 83.561 kron«.

Za varnost gledališč pred požarom. Tukajšnje namestništvo je izdalo ravnokar mestnemu magistratu in redarstvenemu ravnateljstvu razne odredbe v večo varnost občinstva v gledališčih. Iz naredbe namestništva posnemljemo: Železno varnostno zaveso je spustiti doli po vsakem dejanju. Ker občinstvo, ko zapušča gledališča, navadno porablja le glavni izhod in mnogokrat niti ne zna za stranske izhode, nalaga namestništvo, da se imajo na prvih dveh predstavah, vsake sezone in enkrat med sezono porabljati po zvršetku predstave stranski izhodi za silo. To imajo odrediti redar. organi in je občinstvo opozoriti na to s posebnimi vabili. Na izhodih za silo in druzih izhodih, ki so zaprti z zapahom in tako ločeni med predstavo od notranjih prostorov, je treba označiti z narisano pušico, na katero stran treba pomikati zapah, da se vrata odpro na plano. Paziti je, da se zapahi vedno lahko premikajo. Izhodi za silo morajo biti vedno dobro razsvetljeni. Preskrbeti je napise, ki bodo opozarjali občinstvo na izhode za silo in pušice, ki bodo kazale smer, v kateri se more priti do teh izhodov. Redarstveni inspekcijski uradniki se morajo prepričati med vsako predstavo, da so ti izhodi zaprti le z zapahom in da jih je lahko možno odpreti na zunaj le s premaknenjem zapaha. Redarstveni organi imajo tudi skrbeti zato, da vozovi in gruče zbranih ljudi nikdar — izlasti pa ne na zvršetku predstave — ne zastavljajo glavnega in stranskih izhodov, da more občinstvo neovirano zapuščati gledališče.

Te odredbe mora izvršiti magistrat v sporazumljenju z redarstvenim ravnateljstvom.

Radi znane demonstracije proti društvu »Südmarck« v hotelu »Europa« dne 7. m. m. je redarstveno ravnateljstvo prisodilo: šestim demonstrantom po 14 dnij, dvema po 12, enemu 10, štirim po 8, dvema po 2 dneva zapora. Desetim osebam je prisojena globa v denarju po 50 K Jeden demonstrantov je izročen sodišču. Nekateri pritožencev so uložili rekurz na namestništvo.

Javna varnost v Trstu. V »Piccolu« čitamo, da je mestna delegacija v eni svojih zadnjih sej sklenila uložiti energično pritožbo na ministerstvo za notranje stvari proti sedanjemu stanju javne varnosti v Trstu in da je navedla tudi konkretnih slučajev.

Neutajljivo dejstvo je, da se zadnje čase izlasti tatvine množe v taki meri, da je občinstvo po pravici vznemirjeno. Tudi nočemo odvezavati redarstvene oblasti od odgovornosti za tako žalostno stanje stvari. To pa izjavljamo naravnost, da po naši sodbi niso brez krivde ravno oni, ki sedaj pošiljajo svoje energične pritožbe na ministerstvo. Da je v našem mestu javna varnost tako na slabem, to je po velikem delu tudi posledica javne vzgoje. A kdo ima v rokah to javno vzgojo?! Kdo vzdržuje in podpira izvestno novinstvo, ki dan na dan brutalizira vse odnošaje in običaje? Mari niste to vi, o gospoda, ki vzdržujete tisto novinstvo, ki misli vedno le na netenje strasti, a nikdar ne na to, da bi v širokih slojih utrjalo moralo?!

Sedanja obilica tatvin in ulomov pa je brezdvomno tudi v zvezi z dejstvom, da je na tisoče domačih ljudij brez dela in zaslužka. Glad pa je kaj pripraven navajalec k zločinom! — Slednjič je tudi med njimi, ki odjemljejo domačinom delo in kruh iz pred ust, gotovo mnogo takih, ki so — da rečemo kar naravnost — prišli že semkaj kakor izvežbani tatovi!

A kdo zakrivlja brezposelnost domačinov, s tem, da vlači semkaj množice tujih podanikov, med katerimi je velik del sodrge in elementov najbolj sumljive vrste?! Kdo je to, ki vabi te elemente semkaj? Niste-li vi, o gospoda, ki gospodujete tudi v mestni delegaciji?! Sedaj pa pišite ostre pritožbe na ministerstvo radi slabega stanja javne varnosti v Trstu! Z isto tako pravico bi moglo meščanstvo pošiljati pritožbe proti vam, če bi jih imelo — komu pošiljati!! Ali oni činitelji, ki bi imeli našo mestno gospodo pozivljati na red, zakonitost, pravilnost in na vršenje dolžnosti, so tej mestni gospodi — zavezniki!! To nam pa tudi pojašnjuje vse, kar je možno in kar se godi v našem Trstu.

Mesti notarja sti izpražnjeni v Buzetu in Krku. Prošnje je uložiti v 4 tednih po tretjem razglašenju razpisa v »Osservatore Triestino« c. k. okrožnemu sodišču v Rovinju kakor notarski zbornici.

Nezgode na delu. 64 letni mizar Anton Gorjan iz ulice Sette Fontane št. 5 si je ranil levo roko.

— 66 letni zidar Andrej Olenik iz Barkovelj št. 23, si je hudo ranil kazalec leve roke.

— 24-letni testeninar Nikolaj Chiaroppo iz ulice Solitario št. 23, si je ranil palec leve roke.

— 25-letni težak Karol Cuban iz Barkovelj štev. 243 se je ranil na levem kolenu.

— 15-letni kovaški vajenec Emil Svardi iz ulice Ponzianino št. 6 si je ranil čelo.

Dobili so vsi potrebno zdravniško pomoč na zdravniškej postaji; le Olenik je šel, po zdravnikovem nasvetu, v bolnišnico.

Kdor hoče biti pošteno postrežen kadar kupuje zlatnino ali žepno uro, naj se napoti k g. Dragotinu Vekjetu na Corso št. 47. — Tam dobi veliko izbero pa tudi po pošteni ceni.

Dokazano je, da so v obče priljubljen, in povsod razširjene kapljice sv. Marka iz mestne lekarne v Zagrebu Markov trg, najpotrebnejše sredstvo v vsaki hiši ter prva pomoč vsakemu bolniku, kakor tudi obvarujejo zdrave ljudi pred neznanimi boleznimi. Opozarjamo gg. čitatelje na današnji oglas mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg št. 44.

Trgovina.

Borzna poročila dne 8. januvarja.

Ozirom na spravljive vesti iz vzhodne Azije, zapaža se danes neko pomirjenje na borzah. Dunajska borza se je otvorila trdno, pozneje so bili kurzi malo odlabljeni in ob 11. uri, pri sklepu je postala tendenca mlačna.

Tendenca tržaške borze je bila danes zopet, pod utisom bojnih zapletljajev, nenavadno mlačna. Kurzi še vedno padajo.

Kakor razvidno iz današnjih brzojavk, padajo še vedno kurzi na borzi v Tokiju in to vznemirja tudi borze v Evropi.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.05½—19.08½, angležke lire K 23.90 do 23.95, London kratek termin K 239.25—239.90, Francija K 95.10—95.35. Italija K 95.05—95.35, italijanski bankovci K 95.10—95.40. Nemčija K 117.10—117.40, nemški bankovci K 117.15—117.40, avstrijska ednotna renta K 100.50—100.80, ogrska kronska renta K 98.80—99.15, italijanska renta K 101.75—102.25, kreditne akcije K 670.00—673.00, državne železnice K 667.00—670.00, Lombardi K 83.00—85.00, Lloydove akcije K 780.00—787.00. — Srečke: Tisa K 326.—331.—, Kredit K 465.— do 475.—, Bodenkredit 1880 K 291.—297.—, Bodenkredit 1889 K 286.—290.—, Turške K 128.— do 130.—. Srbske 2% —.— do —.—.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.65	100.45
„ „ v srebru	100.65	100.40
Avstrijska renta v zlatu	120.45	120.25
„ „ v kronah 4%	100.65	100.50
Avst. investicijska renta 3½%	93.—	92.85
Ogrska renta v zlatu 4%	118.80	118.80
„ „ v kronah 4%	98.95	98.80
„ renta 3½	90.90	90.65
Akcije nacijonalne banke	1586.—	1581.—
Kreditne akcije	673.—	673.75
London, 10 Lstr.	239.42½	239.47½
100 državnih mark	117.12½	117.70
20 mark	23.44	23.44
20 frankov	19.05	19.05
100 ital. lir	95.20	95.20
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parižka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 97.30, 5% italijanska renta 102.25, španski exterieur 86.57 akcije otomanske banke 589.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —.—, Lombardi —.— unificirana turška renta 87.47, menjice na London 251.70, avstrijska zlata renta 102.05, ogrska 4% zlata renta 100.15, Länderbank —.—, turške srečke 127.—, parižka banka 11.02, italijanske meridijonalne akcije 716.—, akcije Rio Tinto 12.58. Trdna.

London. (Sklep) Konsolidiran dolg 87½, Lombardi 3½, srebro 26 11/16 španska renta 85½, italijanska renta 101¼, tržni diskont 3½, menjice na Dunaju —.—, dohodki banke —.—, izplačila banke —.—. —.—. Trdna.

Tržna poročila 8. januvarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.94 do 7.95, za oktober od 7.74 do 7.75. Rž za april K 6.68 do 6.69, za maj —.— do —.—. Oves za april K 5.55 do 5.56, za maj K —.— do —.—. Koruza za maj K 5.26 do 5.27.

Pšenica: ponudbe dovoljne; povpraševanje: srednje, mirno. Prodaja 26.000 met. st., nespremenjeno nekaj slabeje. Druga žita nespremenjeno. Vreme: Mraz.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za januvar 36½, za marec 37— za maj 37½, za september 38½, vzdržano; kava Rio navadna loco 34.37, navadna reelna 38.41, navadna dobra 42.44.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.75 frk, za marc 44.25 frk. Mirno.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za januvar 16.65, za februvar 16.75, za marc 17.—, za maj 17.30, za avgust 17.70, za oktober 17.95 Mlačno. (Vreme: Megla)

London. Sladkor iz repe surov 8 3/16 Sh. Java 9.03— Sh. Mlačna.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.75 do 66.—. za september K —.— do —.—, jan.-avg. 64.75 do 65.75, Concassé in Melispile promptno K 69.50 do 70.—, za sept. K —.— do —.—, jan.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodoče dobave. Vzdržano; nespremenjeno; 5 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za februar 15.—, za marec-april 15.—, za marec-junij 15.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.40, za februvar 21.45, za marec-april 21.40, za marec-junij 21.40, (mlačno.) — Moka za tekoči mesec 29.20, za februvar 29.10, za marec-april 29.05, za marec-junij 29.— (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 52.25, za februvar 52.—, za marec-april 52.—, za maj-avgust 52.25 (Mirno) Špirit za tekoči mesec 42.25, za februvar 42.25, za marec-april 42.75, za maj-avgust 42.25 (stanov.) — Sladkor surov 88° uso nov 22¼—22½ — (mirno) bel za tekoči mesec 25.25 za februvar 25.50 (mlačno), za maj-avgust 26.50, za okt.-jan. 27.— ratiniran, 56½—57.— Dež.

— —

Trgovina sè zaklanimi prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na trg 312 prašičev. Kupčija je bila jako slaba, nikake stalne cene pa tudi nikakega povpraševanja. Prodalo se je prav malo in sicer nekaj najboljšega in izbranega blaga po 106 do 110 kron.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraščene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

GRLOBOL, KAŠELJ, NAHOD, UPADAJE GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten vspeh.

Izdeluje **P. Prendini**, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter zahtevati vedno „**Pastiglie Prendini**“ koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste"

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI"

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«

v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo	po 40	nvč.
za na dom	» 36	»
istrski teran I. vrste	» 40	»
za na dom	» 32	»
nad 10 litrov	» 28	»

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči. Udani

Josip Furlan,
krčmar.

V najem

se odda meblirana soba pri slovenski družini v ul. Alfieri 11, pri tleh na desno.

Veliki krah!

New-York in **London** nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Posiljam torej vsakemu sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne **gld. 6.60** in sicer:

6 komadov najfinejših **namižnih nožev** s pristno angleško klinjo;
6 komadov amerikanskih **pat. srebrnih vilic** iz enega komada;
6 komadov amerikanskih **pat. srebrnih jedilnih žlic;**
12 kom. amerikanskih **pat. srebrnih kavnih žlic;**
1 komad amerikanska **patent srebrna zajemalnica za juho;**
1 komad amerikanska **patent srebrna zajemalnica za mleko;**
6 kom. ang. **Viktoria čaše za podklado**
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 komad **cedilnik za čaj;**
1 kom. najfin. **sipalnice za sladkor.**
42 komadov skupaj samo **gld. 6.60.**

Vseh teh 42 predmetov je popred stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Amerikansko patent srebro je zkozi in zkozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne prilike, da si omisli to **krasno garnituro** posebno rikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo;

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

Exportni hiši amer. pat. srebrnega blaga

na Dunaju II 3 Rembrandstrasse 19.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če s znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina.)

Izvleček iz pohvalnih pisem:

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.
Oton Bartuzek, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
Ljubljana.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Božanc, dekan v Marihoru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Sv. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Zdravje je največje bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu, ublažujejo katar, umirujejo blevanje in lajšajo naduho. Pospešujejo prebavljanje, čistijo kri in črevа. Odvajajo velike in male gliste in vse bolezni provzročene od glist. Delujejo izvrstno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni na jetrah, »koliko« in trganje v želodcu. Odstranijo vsake mrzlice in vse bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Dobiva se samo v **mestni lekarni v Zagrebu.** Naročila naj se naslovlja: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.** Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden ducat (12 steklenčic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto: 12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpolago je tisoče in tisoče priznalnih pisem, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato navedemo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim vspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgozdar; Štefan Barčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44, v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča

tovarna stolov

tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje, vrtne stole, gugalnike itd. itd.

po karnajbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsja.

Na željo pošlje tvrdka **najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami,** iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. - *TRST* - Ulica S. Francesco štev. 2, I.

Telefon 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5½%, na menjice po 6%, na zastave po 5½%.

Uradne ure: od 9—12 dopoludne in od 3—4 popoludne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Odlikovana v Rimu se zlato kolajno in zaslužnim križcem

Odlikovana tovarna

za čopiče in ščetke

Odlikovana na Dunaju se zlato kolajno in častno diplomo.

IVAN ANGELI

ulica Canale štv. 5. (nasproti cerkve sv. Antona novega.)

Edini specijalisti za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specijaliteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Čuvati se je dobro da se ne zamenja moja trvrdka s konkurenti jednakega imena.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia štv. 11. — TRST.

Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezenine in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske hlače in izdelki za delavce.

Jako znižane cene.

L. Luzerjev obliž za turiste.

Pripoznano najboljše zdravilo proti kurjim očesom, žuljem itd.

Glavna zaloga:

Lekarna L. SCHWENK,

DUNAJ-MEIDLING.

Naj se zahteva **Luser**-jev obliž za turiste po **K 1·20.**

- Dobiva se v vseh lekarnah. -

Precizijska ura sestav Bonheur

so najboljšega teka in popolnoma ploščnate vitežke remont. ure na sidro, hermetično zatvorjene tako, da je precizijsko kolesje obvarovano pred menjajočo se temperaturo.

Jeklena remont. K 9, ravno taka na sidro, 15 rubinov, z vidnim tekom na sidro na kazalu, 5 letnim pismenim jamstvom za precizni tek, od jekla **K 19.—**, od srebra **K 23.—**, od dvojnatega doublè zlata (okrovje prevlečeno z pristnim zlatom, tedaj ne pozlačeno) z trajnim jamstvom za zlati lesk **K 22.—**, od 14 karatn. zlatà **K 60.—**. Ura na sidro za dame posebno ploščnata »Bonheur« najf. kakovosti **K 31.—**, od srebra **K 37.—**. Verižice od dvojnatega doublè zlatà v modernih oblikah po K 6.—, 8.— in 12.— in sicer po teži.

Sestav **Roskopf**, od niklja, remont ura, K 6.—, ravno ista na sidro, patent K 8.50, z dvojnatima pokrovoma od srebra »Roskopf« K 14.50.

Vdobiva se po poštnem povzetju od tovarniške zaloge

M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX. Bergg. 3.

Rizik je izključen, ker se sprejme kar ne guaa.

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji (pianini)

se vkupijo najceneje proti takojšnemu plačilu ali na mesečne oboke (tudi na deželo) neposredno tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založnikr glasovirjev (pianinov)

v TRSTU. Borzni trg št. 9.

Svetovna razstava v Parizu 1903. najvišje odlikovanje Avstro-Ogerske za glasovirje.

Za božično in novoletno darilo!

395 komadov samo gld 1.85.

1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneno, verižico; 1 krasna spila za kravate se simili biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za možke ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajco in ovratnik, jamčeno iz 3 doublè zlata; 6 žepnih rut iz pristnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lepo toiletno ogledalo z etvijem in lepim glavnikom; 1 lepo dišeče toiletno milo; 1 beležnica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.

Pošilja po povzetju ali predplačilu.

H. Spingarn, Krakov 43.

Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nož 2 rezili, ako se vzame več ovitkoov se priloži vsakemu po en tak nož.

Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

Pekarna vmestu

ki jako dobro vspeva se proda radi bolezni v družini. Naslov pri upravi »Edinosti«.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4½%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5½%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1902. Kron 1,479.006

Poštno-hran. račun štv. 837.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA" v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice štev. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. *Borzna naročila.*

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.